

- 1273 / 1 - 89 / 90

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

30 JULI 1990

WETSVOORSTEL

betreffende de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag

(Ingediend door de heer Beaufays)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 372 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat het kind onder het gezag van zijn ouders blijft tot aan zijn meerderjarigheid of zijn ontvoogding.

Als de beide ouders in leven zijn en samenleven, de afstamming ten aanzien van beide ouders is vastgesteld en geen van beide ouders van de ouderlijke macht is ontzet, is de uitoefening van het ouderlijk gezag gefundeerd op het in artikel 373 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde beginsel. Dat beginsel is het bestuur over de persoon en de goederen van het kind dat door elk van de ouders samen en gelijktijdig wordt uitgeoefend. Elke ouder kan, behoudens uitzonderingen, (toestemming voor een huwelijk, adoptie, ...), beslissingen nemen die ook de andere ouder verbinden.

Als de ouders niet samenleven, geldt als algemene regel dat de ouder bij wie het kind hoofdzakelijk verblijft, met andere woorden de ouder die de materiële bewaring over het kind heeft en in de praktijk dus meestal de moeder, het bestuur over de persoon en de goederen van het kind uitoefent. De andere ouder blijft evenwel het recht hebben om zich in het belang van het kind tot de rechtbank te wenden. De ouders kunnen ook een andere regeling treffen die de rechter zal moeten bekrachtigen; voorts kan de rechter in het belang van het kind bepaalde maatregelen opleggen.

- 1273 / 1 - 89 / 90

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

30 JUILLET 1990

PROPOSITION DE LOI

relative à l'exercice conjoint de l'autorité parentale

(Déposée par M. Beaufays)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 372 du Code civil prévoit que l'enfant reste sous l'autorité de ses parents jusqu'à sa majorité ou son émancipation.

Si les deux parents sont en vie et cohabitent, que la filiation est établie à l'égard de chacun d'eux et qu'aucun d'eux n'a été déchu de l'autorité parentale, l'article 373 du Code civil détermine le principe qui fonde l'exercice de l'autorité parentale, à savoir la règle de l'administration concurrentielle par les parents de la personne et des biens de l'enfant. Chaque parent peut, sauf cas exceptionnel (consentement à mariage, adoption, ...) prendre des décisions qui engageront l'autre.

Lorsque les parents ne cohabitent pas, l'administration de la personne et des biens de l'enfant revient, en règle générale, à celui des parents chez qui l'enfant réside principalement, c'est-à-dire celui qui en a la garde matérielle — dans la pratique, le plus souvent, la mère; sauf à l'autre parent à se pourvoir en justice dans l'intérêt de l'enfant. Les parents peuvent toutefois prendre un autre règlement qu'il appartient au juge d'entériner ou encore, le juge peut décréter certaines mesures dans le bien de l'enfant.

Deze aangelegenheid wordt in de artikelen 302, 374 en 377 van het Burgerlijk Wetboek en in de artikelen 1258, 1279, 1280 en 1288 van het Gerechtelijk Wetboek geregeld.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe het begrip ouderlijk gezag duidelijker te omschrijven.

Daarom wordt in het voorstel gesproken over « bewaring » en « opvoeding » in plaats van over « materiële bewaring » en « bewaring in rechte »; met « bewaring » wordt dan het feit bedoeld dat men de kinderen bij zich heeft, met « opvoeding » het feit dat men de voor het kind nodige beslissingen neemt (schoolbezoek ...)

Bovendien wil het voorstel de ouders die uit elkaar gaan een alternatieve oplossing bieden naast de bestaande, traditionele regeling (bewaringsrecht — bezoekecht), die gebaseerd is op de exclusieve uitoefening van het ouderlijk gezag : de ouder aan wie de kinderen zijn toevertrouwd, heeft het initiatief- en beslissingsrecht voor alles wat het bestuur over de persoon en de goederen van die kinderen betreft, de andere ouder heeft slechts een recht van toezicht. Het in dit voorstel geboden alternatief is wat ook wel het « co-ouderschap » wordt genoemd (sommigen verkiezen de term « gezamenlijke bewaring »).

Onder « co-ouderschap » (gezamenlijk uitgeoefend bewaringsrecht) of gezamenlijke uitoefening van het gezag over de persoon en het bestuur over de goederen van het kind moet worden verstaan dat beide ouders, ondanks hun scheiding, samen en op voet van gelijkheid het ouderlijk gezag uitoefenen. Elk van beiden moet dus daadwerkelijk bijdragen in de opvoeding van het kind en beiden moeten in onderling overleg de voor die opvoeding nodige beslissingen nemen.

De gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag na feitelijke scheiding of echtscheiding is een eis die bij de publieke opinie steeds meer bijval oogst (zie onder meer de actie van de Belgische beweging die strijdt voor gelijke rechten voor beide ouders) en ook door het Europese Parlement wordt bijgetreden (resolutie van 8 juli 1986 — Publikatieblad EG C 227 van 8 september 1986).

In een aantal landen heeft de wetgever het beginsel van het gezamenlijk uitgeoefend ouderlijk gezag al bekrachtigd. In het Franse recht werd deze hervorming bij de wet van 23 juli 1987 ingevoerd.

In België wordt het beginsel al in een bepaalde rechtspraak erkend en toegepast. (Zie met name Rb. Luik (1ste Kamer) 21 januari 1985 in Rev. Trim. dr. fam. 1986, blz. 238 en Burg. Rb. Brussel (kort geding 26 juni 1987 (Rev. Trim. dr. fam. 1988, blz. 508).

Deze beide rechterlijke beslissingen kenden in het kader van een procedure inzake echtscheiding op grond van bepaalde feiten bij wijze van voorlopige maatregel een « alternerend bewaringsrecht » toe. Teneinde ieder misverstand in het woordgebruik te vermijden, is alleen sprake van « alternerende bewaring » wanneer het kind evenveel bij de vader als bij de

Cette matière est réglée par les articles 302, 374 et 377 du Code civil, 1258, 1279, 1280, et 1288 du Code judiciaire.

La présente proposition de loi vise d'une part à clarifier les termes utilisés pour qualifier la notion d'autorité parentale.

C'est ainsi que l'on parlera de garde et d'éducation plutôt que de garde matérielle et de garde juridique; la « garde » étant le fait d'avoir l'enfant près de soi, l'« éducation » étant le fait de prendre les décisions nécessaires à l'enfant (scolarité, ...)

Elle vise d'autre part à introduire, lorsque les parents se séparent, une alternative à côté du règlement classique : droit de garde — droit de visite. Ce règlement classique se présente en effet comme le modèle de l'exercice exclusif de l'autorité parentale : le parent auquel les enfants sont confiés a un droit d'initiative et de décision en ce qui concerne l'administration de la personne et des biens de ces enfants tandis que l'autre parent ne dispose que d'un droit de regard. Cette alternative est ce que l'on appelle la co-parenté (ou ce que d'aucuns appellent « garde conjointe »).

Par co-parenté, (garde conjointe) ou exercice conjoint de l'autorité sur la personne et de l'administration des biens de l'enfant, on signifie que les deux parents continueront, malgré leur séparation, à exercer ensemble l'autorité parentale dans une relation égalitaire, chacun d'eux prenant sa part à l'éducation effective de l'enfant et tous les deux se concertant pour l'élaboration des décisions qui doivent être prises pour assurer cette éducation.

L'exercice conjoint de l'autorité parentale après séparation ou divorce est réclamée par un puissant courant d'opinion (notamment par le Mouvement belge pour l'Égalité parentale) et proclamée par le Parlement européen dans sa résolution du 8 juillet 1986. (Journal officiel des Communautés européennes, C 227 du 8 septembre 1986).

Plusieurs législations étrangères ont déjà consacré ce principe de l'exercice conjoint de l'autorité parentale. Le droit français a introduit cette réforme par une loi du 23 juillet 1987.

En Belgique, ce principe est reconnu et appliqué par une certaine jurisprudence. (Voir notamment Liège (1re Chambre) 21 janvier 1985 in Rev. Trim. dr. fam. 1986, p. 238, et Civ. Bruxelles (réf) 26 juin 1987 (Rev. Trim. dr. fam. 1988, p. 508).

Ces deux décisions judiciaires accordent à titre de mesures provisoires dans le cadre d'une procédure en divorce pour cause déterminée une « garde alternée ». A cet égard, il y a lieu, pour éviter des malentendus de terminologie, que l'on entend généralement par « garde alternée », une forme de répartition égalitaire des séjours de l'enfant chez chacun de ses père et mère : se-

moeder verblijft : volgens deze formule logeert het kind dus afwisselend bij de ene en bij de andere ouder.

Deze alternerende bewaring gaat in het overgrote deel van de gevallen samen met de gezamenlijke bewaring of met het gezamenlijk uitoefenen van het ouderlijk gezag.

De indiener van het voorstel is eveneens uitgegaan van het beginsel dat het ouderlijk gezag geen subjectief recht van de ouders is, maar een functie waarvan de uitoefening door de rechter kan worden gecontroleerd.

Er zij aan herinnerd dat in principe de jeugdrechtbank bevoegd is. Daarnaast blijven natuurlijk ook de vrederechter (dringende en voorlopige maatregelen) en de voorzitter van de rechtbank (in kort geding) bevoegd.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 (Burgerlijk Wetboek, art. 372)

Het algemeen beginsel van de uitoefening van het ouderlijk gezag, waarvan hierboven sprake is, wordt in een wettekst gegoten.

De ouders dragen er daarbij zorg voor dat het kind, op het ogenblik dat het meerderjarig of ontvoegd wordt, de beste lichamelijke en geestelijke ontwikkeling bezit.

Bij die taak moet men oog hebben voor de belangen van het kind, maar ook voor zijn rechten, (bescherming van de persoonlijke levenssfeer, ...)

Er wordt gesteld dat elke persoon die zich op bloedverwantschap of een affectieve band met het kind kan beroepen, een rechtsgeding kan aanspannen om de behartiging van die belangen en rechten te verzekeren. In dat verband denke men bijvoorbeeld aan de grootouders, die soms het dichtst bij de kinderen staan ingeval beide ouders buitenshuis werken.

Artt. 2 en 4 (Burgerlijk Wetboek, artt. 373 en 376)

a) Voortaan gaat men uit van het beginsel dat de ouders gezamenlijk optreden, in plaats van naast elkaar.

Ingeval de ouders gescheiden leven en de bewaring over het kind — dus het feit dat men het kind bij zich heeft — niet langer gezamenlijk wordt uitgeoefend, wil het onderhavige voorstel immers aan die ouders de mogelijkheid bieden om samen het andere aspect van het ouderlijk gezag te blijven uitoefenen, met name de opvoeding.

Het is derhalve logisch dat met een gezamenlijke bewaring ook een gezamenlijke opvoeding gepaard gaat.

lon cette formule, les deux parents hébergent l'enfant selon des modalités alternées.

Cette garde alternée se combine très généralement avec la garde conjointe ou l'exercice conjoint de l'autorité parentale.

Les auteurs de la proposition, ont également fondé leur réflexion sur le principe général selon lequel l'autorité parentale n'est pas un droit subjectif des parents mais une fonction que le juge peut contrôler.

La compétence de principe du tribunal de la Jeunesse est rappelée. A côté de celle-ci, la compétence du Juge de paix (mesures urgentes et provisoires) et du président du tribunal (juge des référés) subsiste bien évidemment.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er (Art. 372 du Code civil)

Le principe général de l'exercice de l'autorité parentale invoqué ci-dessus trouve son expression légale.

Les parents assument la fonction d'autorité qui leur permet d'amener, pour l'âge de sa majorité ou de son émancipation, leur enfant à son meilleur développement physique et moral.

Cette mission doit se concevoir dans le respect de l'intérêt de l'enfant, mais aussi dans celui des droits qui lui sont propres (protection de la vie privée,...)

Pour assurer ce respect, la possibilité d'action judiciaire de toute personne justifiant d'un lien de sang ou d'affection avec l'enfant est affirmée, on vise ici par exemple les grands parents qui parfois représentent l'entourage le plus proche de l'enfant si les deux parents exercent une activité professionnelle extérieure.

Art. 2 et 4 (Art. 373 et 376 du Code civil)

a) Le principe devient l'autorité conjointe des parents plutôt que l'autorité concurrentielle.

En effet, le but de la présente proposition est d'introduire, lorsque les parents vivent séparés et que la garde de l'enfant — entendue comme le fait d'avoir l'enfant près de soi — ne s'exerce plus conjointement, la possibilité pour ces parents de poursuivre conjointement l'exercice de l'autre composante de l'autorité parentale, à savoir l'éducation.

Il est en conséquence logique que lorsque la garde est conjointe, l'éducation le soit aussi.

b) Om praktische redenen kunnen de goederen van het kind echter door een van de ouders worden beheerd, mits de andere daartoe machtiging verleent. Hierbij denke men bijvoorbeeld aan het beheer van een bankboekje.

Artt. 3 en 5
(Burgerlijk Wetboek, artt. 374 en 377)

Die artikelen bepalen wat er met het kind zelf (artikel 3) en met zijn goederen (artikel 5) moet gebeuren als de ouders niet samenwonen. Bedoeld wordt dus elke toestand, gaande van het feit dat de ouders niet gehuwd zijn tot een feitelijke scheiding van de echtgenoten en een echtscheiding.

De ouders, die door bloedverwantschap of door affectieve banden het dichtst bij de kinderen staan, worden geacht om hen het meest bekommerd te zijn. Zij krijgen dus het recht en de zorg om voor hun kinderen te beslissen, met eerbied voor deze laatsten en met inachtneming van hun belangen.

Hoewel de rechtbank de overeenkomst tussen de ouders niet langer moet homologeren, moet zij, om het kind te beschermen, op verzoek van elkeen die zich op bloedverwantschap of een affectieve band met het kind kan beroepen, kunnen toezien op die overeenkomsten en ze zelfs wijzigen of corrigeren in het belang van het kind.

Aangezien de rechter niet langer belast is met het toezicht op alle overeenkomsten die de ouders aangaande de kinderen afsluiten, zou hij in principe meer tijd moeten kunnen vrijmaken voor het onderzoek van overeenkomsten die reële problemen doen rijzen. Daar de overeenkomsten voorts niet noodzakelijk meer gezag van gewijsde hebben, kunnen de mogelijke vergissingen die bij de toepassing aan het licht komen, makkelijker worden rechtgezet.

Art. 6
(Burgerlijk Wetboek, art. 385)

Het voorgestelde artikel brengt het artikel waarnaar verwezen wordt en waarbij, ingeval de ouders gescheiden leven, het genot van de goederen van het kind wordt geregeld, in overeenstemming met de bovenvermelde beginselen.

Artt. 7 en 8
(Burgerlijk Wetboek, artt. 302 en 303)

Deze artikelen zouden qua nummering eigenlijk eerst aan bod moeten komen. Het leek beter ze hier te behandelen aangezien ze het lot van het kind regelen nadat het huwelijk is ontbonden; zulks onderstelt dat de echtgenoten hebben samengeleefd en dat ze uit

b) Toutefois, pour des raisons de commodités pratiques, les biens de l'enfant pourront être gérés par un seul des deux parents, pour autant qu'il soit mandaté par l'autre. On songe par exemple à la gestion d'un livret bancaire.

Art. 3 et 5
(Art. 374 et 377 du Code civil)

Ces articles règlent le sort de l'enfant quant à sa personne (article 3) et quant à ses biens (article 5) lorsque les parents ne vivent pas ensemble. Ils visent donc toute situation, de l'absence de lien conjugal entre les parents, à la séparation de fait entre les époux, au divorce entre eux.

Les parents qui sont le plus directement attachés à leurs enfants par les liens de sang et d'affection doivent être présumés en avoir le meilleur souci. On leur laisse donc ici le droit et le soin de conclure à propos de leurs enfants dans le respect et les intérêts de ceux-ci.

Si toutefois le tribunal ne doit plus homologuer la convention conclue entre les parents, il doit pouvoir disposer, à la demande de toute personne justifiant d'un lien de sang ou d'affection avec l'enfant, d'un droit de regard, voire de modification ou de rectification de ces conventions dans le but de la protection de l'enfant.

Le juge n'étant plus investi de la charge de vérifier toutes les conventions conclues entre les parents à propos des enfants, il devrait en principe pouvoir consacrer un meilleur temps à l'examen de conventions qui font l'objet de réelles difficultés. De plus les conventions n'étant plus nécessairement revêtues de l'autorité de la chose jugée, les éventuels reproches qui pourraient se révéler lors de leur application seront plus facilement rectifiables.

Art. 6
(Art. 385 du Code civil)

L'article proposé adapte l'article de référence qui règle la jouissance des biens de l'enfant lorsque les parents sont séparés, aux principes exposés ci-avant.

Art. 7 et 8
(Art. 302 et 303 du Code civil)

Ces articles devraient, dans l'ordre numérique, figurer en premier. Il a paru préférable de les placer ici puisqu'ils règlent le sort de l'enfant après la dissolution du mariage ce qui suppose que les époux ont cohabité et qu'ils se sont séparés. Les principes ex-

elkaar zijn gegaan. De beginselen die reeds werden uiteengezet worden in het voorgestelde artikel overgenomen. Artikel 303 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven.

Art. 9
(Gerechtelijk Wetboek, art. 1279)

Het voorgestelde artikel is een tekstaanpassing.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Artikel 372 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met een tweede lid, luidend als volgt :

« Dat gezag kan slechts worden uitgeoefend met inachtneming van het belang en de rechten van het kind. Het kan aan de controle van hoven en rechtbanken worden onderworpen, op vordering van het openbaar ministerie of van elkeen die zich op bloedverwantschap of een affectieve band met het kind kan beroepen ».

Art. 2

Artikel 373 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 373. — Behoudens bijzondere bepalingen van de wet en onverminderd de maatregelen die de jeugdrechtbank of iedere andere bevoegde rechter kan bevelen, wordt het gezag over de persoon van het minderjarige niet-ontvoogde kind door de ouders gezamenlijk uitgeoefend. Ze staan derhalve samen in voor het recht op en de verantwoordelijkheid over de bewaring en de opvoeding van het kind. »

Art. 3

Artikel 374 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 374. — Wanneer de ouders niet samenleven, bepalen zij in onderling overleg en met inachtneming van de belangen en de rechten van het kind, de wijze waarop zij de bewaring en de opvoeding van het kind zullen regelen.

Worden de ouders het niet eens, dan kan een van beiden zich tot de jeugdrechtbank of tot iedere andere bevoegde rechter wenden om de maatregelen met be-

posés ci-avant sont reproduits dans l'article proposé. L'article 303 du Code civil est abrogé.

Art. 9
(Art. 1279 du Code judiciaire)

L'article proposé opère une adaptation du texte.

P. BEAUFAYS

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

L'article 372 du Code civil est complété par un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Cette autorité ne peut être exercée que dans le respect de l'intérêt et des droits de l'enfant. Elle peut être soumise au contrôle des cours et tribunaux à la demande du Ministère Public ou de toute personne justifiant d'un lien de sang ou d'affection avec l'enfant ».

Art. 2

L'article 373 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Article 373. — Sous réserve de dispositions particulières prévues par la loi et sans préjudice des mesures susceptibles d'être ordonnées par le Tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent, le père et la mère exercent conjointement l'autorité sur la personne de l'enfant mineur non émancipé. Ils assument dès lors ensemble le droit et la responsabilité de la garde et de l'éducation de l'enfant. »

Art. 3

L'article 374 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Article 374. — Lorsque les père et mère ne vivent pas ensemble, ils déterminent, de commun accord, dans le respect de l'intérêt et des droits de l'enfant, les modalités selon lesquelles ils exerceront la garde et l'éducation de l'enfant.

A défaut d'accord, le tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent peuvent être saisis par l'un ou l'autre des parents aux fins d'ordonner les mesures

trekking tot de uitoefening van het gezag over de persoon van het kind te doen bevelen.

De rechter kan beslissen dat beide ouders gezamenlijk het gezag over de persoon van het kind blijven uitoefenen. In dat geval kunnen de beslissingen betreffende de opvoeding van het kind slechts met de toestemming van beide ouders worden genomen, behoudens behoorlijk aangetoonde noodzaak. De rechter verdeelt de verantwoordelijkheid voor de bewaring over het kind echter over de beide ouders; hij wijst eventueel aan waar het kind volgens de bevolkingsregisters zijn hoofdverblijfplaats zal hebben.

Rekening houdend met het belang van het kind of met de ernst van het conflict tussen de ouders, kan de rechter ook beslissen dat een van de ouders het recht op en de verantwoordelijkheid over de bewaring en de opvoeding van het kind zal opnemen. In dat geval is alleen die ouder bevoegd om de beslissingen betreffende de opvoeding van het kind te nemen, behoudens behoorlijk aangetoonde noodzaak.

De rechter kan in zijn vonnis evenwel beslissingen in verband met de opvoeding vermelden die alleen kunnen worden genomen mits beide ouders ermee instemmen. Op verzoek van de ouder die niet met de bewaring belast is, bepaalt de rechter tevens de perioden tijdens welke die ouder zijn kind onderdak mag verschaffen, tenzij dwingende redenen in verband met de bescherming van de gezondheid, de veiligheid of het psychologisch en gevoelsevenwicht van het kind zich daar kennelijk tegen verzetten.

De niet met de bewaring belaste ouder behoudt, hoe dan ook, het recht om op het onderhoud en de opvoeding van het kind toe te zien en kan, met name in die hoedanigheid, bij de ouder-bewaarder of bij derden alle nodige inlichtingen over het kind inwinnen dan wel zich tot de jeugdrechtbank of iedere andere bevoegde rechter wenden om zich tegen de door de ouder-bewaarder genomen beslissingen te verzetten. »

Art. 4

Artikel 376 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 376. — Behoudens bijzondere bepalingen van de wet en onverminderd de maatregelen die de jeugdrechtbank of iedere andere bevoegde rechter kan bevelen, beheren de ouders gezamenlijk de goederen van het ontvoogde minderjarige kind en vertegenwoordigen zij het kind, hetzij gezamenlijk, hetzij alleen mits de ene ouder door de andere behoorlijk gemachtigd is, bij alle burgerlijke handelingen die in naam van het kind verricht worden ».

Art. 5

Artikel 377 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

relatives à l'exercice de l'autorité sur la personne de l'enfant.

Le juge peut décider que les deux parents continueront à exercer conjointement l'autorité sur la personne de l'enfant. En ce cas, les décisions relatives à l'éducation de l'enfant ne pourront, sauf urgence dûment établie, être prises que moyennant le consentement des deux parents. Le juge répartit toutefois entre les deux parents la responsabilité de la garde de l'enfant et, éventuellement, indique le lieu où l'enfant aura sa résidence principale dans les registres de la population.

Le juge peut aussi décider, en considération de l'intérêt de l'enfant ou en raison de la gravité du conflit entre les père et mère, qu'un seul des parents exercera le droit et la responsabilité de la garde et de l'éducation de l'enfant. En ce cas, ce parent sera seul compétent, sauf urgence dûment établie pour prendre les décisions relatives à l'éducation de l'enfant.

Le juge peut néanmoins énoncer, dans son jugement, les décisions d'éducation qui ne pourront être prises que moyennant le consentement des deux parents. Le juge indique également, à la demande du parent non gardien, les périodes au cours desquelles il pourra héberger son enfant, à moins que des raisons impérieuses tirées de la préservation de la santé, de la sécurité ou de l'équilibre psycho-affectif de l'enfant ne s'y opposent manifestement.

En tout état de cause, le parent non-gardien conservera le droit de surveiller l'entretien et l'éducation de l'enfant et pourra, notamment, à ce titre, obtenir du parent gardien ou de tiers toutes informations à propos de l'enfant ou saisir le tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent pour s'opposer aux décisions prises par le parent gardien ».

Art. 4

L'article 376 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Article 376. — Sous réserve des dispositions particulières prévues par la loi et sans préjudice des mesures susceptibles d'être ordonnées par le tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent, le père et la mère administrent conjointement les biens de l'enfant mineur émancipé et représentent l'enfant soit ensemble, soit l'un dûment mandaté par l'autre, dans tous les actes civils accomplis au nom de l'enfant. »

Art. 5

L'article 377 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Artikel 377. — Wanneer de ouders niet samenleven, bepalen zij in onderling overleg en met inachtneming van de belangen en de rechten van hun kind, de wijze waarop zij de goederen van dat kind zullen beheren.

Worden de ouders het niet eens, dan kan een van beiden zich tot de jeugdrechtbank of tot iedere andere bevoegde rechter wenden om de maatregelen met betrekking tot het beheer van de goederen van het kind te doen bevelen.

De rechter kan beslissen dat de beide ouders gezamenlijk de goederen van het kind blijven beheren. In dat geval mogen de beslissingen inzake het beheer van de goederen van het kind alleen worden genomen mits beide ouders daarin toestemmen, behoudens behoorlijk aangetoond noodzaak.

In het belang van het kind of om andere redenen die hij passend acht, kan de rechter ook beslissen dat een van de ouders de goederen van het kind zal beheren. In dat geval is alleen die ouder bevoegd om beslissingen inzake het beheer van de goederen van het kind te nemen, behoudens behoorlijk aangetoonde noodzaak. De rechter kan in zijn vonnis evenwel in verband met het beheer vermelden die alleen kunnen worden genomen mits beide ouders ermee instemmen.

De niet met de bewaring belaste ouder behoudt, hoe dan ook, het recht om op het beheer van de goederen van het kind toe te zien en kan met name, in die hoedanigheid, bij de ouder-bewaarder of bij derden alle nodige inlichtingen over het beheer van het vermogen van het kind inwinnen dan wel zich tot de rechter of iedere andere bevoegde rechter wenden om zich tegen de door de ouder-beheerder genomen beslissingen te verzetten. »

Art. 6

Artikel 385 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 385. — Wanneer de ouders niet samenleven, komt het genot van de goederen gezamenlijk toe aan de beide ouders, wanneer zij gezamenlijk de goederen van het kind beheren.

Het staat de ouders of de rechter evenwel vrij daarover anders te beslissen, in het belang van het kind of om andere redenen die zij passend achten. »

Art. 7

Artikel 302 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 302. — Na de ontbinding van het huwelijk door echtscheiding blijven het gezag over de persoon van het kind en het beheer van zijn goederen uitgeoefend hetzij overeenkomstig de behoorlijk bekrachtigde overeenstemming tussen partijen, zoals bepaald is in artikel 1258 van het Gerechtelijk

« Article 377. — Lorsque les père et mère ne vivent pas ensemble, ils déterminent, de commun accord, dans le respect de l'intérêt et des droits de leur enfant, les modalités selon lesquelles ils administreront les biens de l'enfant.

A défaut d'accord, le tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent peuvent être saisis par l'un ou par l'autre des parents aux fins d'ordonner les mesures relatives à la gestion des biens de l'enfant.

Le juge peut décider que les deux parents continueront à administrer conjointement les biens de l'enfant. En ce cas, les décisions relatives à la gestion des biens de l'enfant ne pourront, sauf urgence dûment établie, être prises que moyennant le consentement des deux parents.

Le juge peut aussi décider, en considération de l'intérêt de l'enfant ou en fonction d'autres raisons d'opportunité, qu'un seul des parents administrera les biens de l'enfant. En ce cas, ce parent sera seul compétent, sauf urgence dûment établie, pour prendre les décisions relatives à la gestion des biens de l'enfant. Le juge peut néanmoins énoncer, dans son jugement, les décisions de gestion qui ne pourront être prises que moyennant le consentement des deux parents.

En tout état de cause, le parent non gardien conservera le droit de surveiller l'administration des biens de l'enfant et il pourra notamment, à ce titre, obtenir du parent gardien ou de tiers toutes informations à propos de la gestion du patrimoine de l'enfant ou saisir le tribunal de la jeunesse ou tout autre juge compétent pour s'opposer aux décisions prises par le parent administrateur. »

Art. 6

L'article 385 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 385. — Lorsque les père et mère ne vivent pas ensemble, la jouissance appartient conjointement aux deux parents, lorsque ceux-ci exercent conjointement l'administration des biens de l'enfant.

Les parents ou le juge restent toutefois libres d'en décider autrement, en considération de l'intérêt de l'enfant ou en fonction d'autres raisons d'opportunité. »

Art. 7

L'article 302 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 302. — Après la dissolution du mariage par le divorce, l'autorité sur la personne de l'enfant et l'administration de ses biens resteront exercées conformément soit à l'accord des parties dûment entériné, comme il est dit à l'article 1258 du Code judiciaire, soit à la décision ordonnée par le Président statuant en

Wetboek, hetzij overeenkomstig de beschikking van de voorzitter rechtsprekend in kort geding, zoals bepaald is in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek.

Bij gebreke van zodanige overeenstemming of van zodanige beschikking, worden het gezag over de persoon van het kind en het beheersen van zijn goederen gezamenlijk door de beide ouders uitgeoefend, tenzij het vonnis of het arrest dat de echtscheiding toestaat, daar anders over beschikt of, overeenkomstig de artikelen 374 en 377 van het Burgerlijk Wetboek, de in het belang van het kind verantwoorde maatregelen neemt.

Elk van de ouders kan zich na de ontbinding van het huwelijk in alle gevallen, tot de jeugdrechtbank wenden ten einde een maatregel met betrekking tot de uitoefening van het gezag over de persoon van het kind of het beheer van zijn goederen te doen bevelen of te wijzigen. »

Art. 8

Artikel 303 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

Art. 9

Artikel 1279 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 1279. — Het gezag over de persoon van het kind en het beheer van zijn goederen worden, gedurende de echtscheidingsprocedure, uitgeoefend overeenkomstig de in de artikelen 373, 374, 376 en 377 van het Burgerlijk Wetboek bepaalde voorschriften.

De ouders kunnen van hun overeenstemming melding laten maken, zoals bepaald is in artikel 1258, of de zaak voor de rechter in kort geding brengen, zoals bepaald is in artikel 1280 van dit Wetboek. »

14 juni 1990.

référé, comme il est dit à l'article 1280 du Code judiciaire.

En l'absence de pareil accord ou de pareille décision, l'autorité sur la personne de l'enfant et l'administration de ses biens sont exercées conjointement par les deux parents, sauf au jugement ou à l'arrêt qui admet le divorce à en décider autrement ou à prendre, conformément aux articles 374 et 377 du Code civil, les mesures justifiées par l'intérêt de l'enfant.

Dans tous les cas, le tribunal de la jeunesse pourra, après la dissolution du mariage, être saisi par l'un ou l'autre des parents, aux fins d'ordonner ou de modifier toute mesure relative à l'exercice de l'autorité sur la personne de l'enfant ou de l'administration des biens de l'enfant. »

Art. 8

L'article 303 du même Code est abrogé.

Art. 9

L'article 1279 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 1379. — L'autorité sur la personne de l'enfant et l'administration de ses biens resteront exercées, pendant la durée de la procédure en divorce, conformément aux règles exprimées aux articles 373, 374, 376 et 377 du Code civil.

Les parents pourront faire constater l'accord qu'ils auraient conclu, comme il est dit à l'article 1258, ou saisir le président en référé, comme il est dit à l'article 1280 du présent Code. »

14 juin 1990.

P. BEAUFAYS